

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/70/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119206376
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8119206376.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Anny Ilčinovej, v sporovej veci žalobkyne: P. X., V.. X.XX.XXXX, P. N. XX, Y., zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 2, Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 104,32 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č.k. 8Csp/84/2019-46 z 17.7.2019, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni 104,32 eur do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a nahradiť jej trovy konania v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa sa domáhala voči žalovanému zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 104,32 eur. Žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 11Csp/126/2018 bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľa úspešná. Okresný súd Prešov rozsudkom z 23.11.2018, č.k. 11Csp/126/2018-86 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 104,32 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 7.7.2018 do zaplataenia titulom vydania bezdôvodného obohataenia, nakoľko nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere a žalobkyňa uhradila žalovanému viac než jej bolo poskytnuté. Pri právnom posúdení predmetného sporu vychádzal súd prvej inštancie z ustanovení zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Základným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadostučinenia je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Žalobkyňa úspešne uplatnila porušenie svojho práva ustanoveného osobitným predpisom v konaní pod sp.zn. 11Csp/126/2018, v dôsledku čoho bol žalovaný zaviazaný vydať žalobkyni bezdôvodné obohataenie. Pokiaľ bola žalobkyňa úspešná v predchádzajúcom spore pri uplatnení porušenia jej práva ako spotrebiteľa, základ nároku bol daný. Pri určení výšky finančného zadostučinenia súd vychádzal z toho, že finančné zadostučinenie má sankčnú povahu a jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Suma vo výške 104,32 eur splní všetky funkcie primeraného finančného zadostučinenia a teda, že bude mať dostatočný satisfakčný charakter pre žalobkyňu, dostatočný sankčný charakter voči žalovanému v zmysle individuálnej, ale aj generálnej prevencie, a zároveň bude odmenou pre žalobkyňu, že sa nekalému konaniu žalovaného nepodrobila, ale napriek nepochybne svojej slabšej ekonomickej a právnej situácii, sa pustila do sporu s ním.

3. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 2 CSP, keď žalobkyni priznal náhradu trov konania v plnej výške napriek tomu, že jej nepriznal nárok v žiadanej výške, pričom výška nároku závisela od úvahy súdu.

4. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, žalobu zamietol a priznal mu náhradu 100 % trov právneho zastúpenia, vrátane trov odvolacieho konania.

5. Odvolanie podal z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

6. Namietal nepreskúmateľnosť rozsudku a jeho arbitrárnosť, pretože súd sa vôbec nezaoberal tými argumentmi a tvrdeniami žalovaného, ktoré sa týkajú toho, že v konaní pod sp.zn. 11Csp/126/2018 nebolo rozhodnuté na základe záveru o porušení osobitného ustanovenia určeného na ochranu spotrebiteľa, ale na základe ustanovenia všeobecného občianskeho práva, a teda nie je splnená základná podmienka podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Žalovaný namietal aj odôvodnenie sumy finančného zadosťučinenia, keď z rozsudku nevyplýva, s akými konkrétnymi preukázanými skutočnosťami súd záver o sume 104,32 eur ako o primeranej sumy spája. Samotné „zadosťučinenie“ je chápané ako forma náhrady ujmy v nemajetkovej oblasti. Žalovaný namietal aj nesprávne skutkové závery súdu a nesprávne právne posúdenie, nakoľko v rozhodnutí vo veci 11Csp/126/2018 nebolo rozhodnuté na základe záveru o porušení osobitného ustanovenia určeného na ochranu spotrebiteľa. Z § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. plynie, že nárok na finančné zadosťučinenie sa spája len s prípadom uplatnenia porušenia práva a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa. Nie na základe iných ustanovení, napríklad všeobecných ustanovení špecificky neurčených na oblasť ochrany spotrebiteľov. V konaní neboli dokázané skutočnosti, ktoré by odôvodňovali postup podľa tohto ustanovenia.

7. Žalobkyňa sa k odvolaniu žalovaného nevyjadřila.

8. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

9. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností upravených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa, môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

10. V prejednáanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne opierajúci sa o citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva, alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z., alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práva, alebo povinností privodiť spotrebiteľovi ujmu (do pozornosti napr. uznesenie Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co/220/2012).

11. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Zákon nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby

spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

12. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie nepochybne vyplynulo, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp.zn. 11Csp/126/2018 sa žalobkyňa vo vzťahu k žalovanému domohla vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 104,32 eur titulom neplatného právneho úkonu, keď súd prvej inštancie dospel k záveru, že medzi žalobkyňou a žalovaným nedošlo k uzavretiu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nakoľko zo strany žalobkyne nedošlo k písomnej akceptácii nového návrhu na uzavretie zmluvy. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere preto súd prvej inštancie vyhodnotil ako neplatnú. Zároveň dodal, že aj pri platne uzavretej zmluve by sa muselo vychádzať z fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu, že zmluva nebola uzavretá písomnou formou ako zmluvný konsenzus oboch strán a v zmluve nebol uvedený termín konečnej splatnosti úveru, termín splatnosti splátky, ani predpoklady použité na výpočet RPMN.

13. Možno preto konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva (s ohľadom na vady, ktoré predmetná zmluva v zmysle vyššie uvedeného mala, vrátane absencie podstatných náležitostí zmluvy, na ktoré má žalobkyňa ako spotrebiteľka právo), ktoré bolo bez ďalšieho spôsobiteľé privodiť ujmu spotrebiteľovi spočívajúcu v nezákonnom preplatení úveru, a teda k strate finančných prostriedkov.

14. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy. Bez právneho významu je, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, keďže postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy.

15. S poukazom na vyššie uvedené aj odvolací súd konštatuje, že za daného stavu s ohľadom na preukázané závažné porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného, ktorých ochrany sa žalobkyňa úspešne domohla na súde, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné a výška priznaného finančného zadosťučinenia je primeraná povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne, zodpovedá svojmu účelu poskytnúť satisfakciu spotrebiteľovi a odradiť dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.

16. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, prípadne ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 5Cdo/218/2010).

17. Správnemu rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, aj keď nemožno súhlasiť s tvrdením súdu prvej inštancie, že žalobkyni nepriznal nárok v žiadanej výške, nakoľko zo spisu vyplynulo, že žalobkyni bol priznaný nárok v ňou žiadanej výške 104,32 eur. Z dôvodu plného úspechu žalobkyne v spore, o trovách konania malo byť rozhodnuté postupom podľa § 255 ods. 1 CSP, a nie podľa § 255 ods. 2 CSP, ako to uviedol súd prvej inštancie. Odhliadnuc od uvedeného je však rozhodnutie súdu prvej inštancie o trovách konania v konečnom dôsledku vecne správne.

18. Vychádzajúc z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobkyňa ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá ma vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).